

LIETUVOS – RUMUNIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2022 m. gegužės 4 d.

I. Rumunijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Rumunijos ekonomikos sektorius pagal sukuriama pridėtinę vertę 2021 m. buvo verslo paslaugos. Čia didžiausią pridėtinės vertės dalį sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (21%), nekilnojamojo turto veikla (8%), profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (8%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Rumunijos ekonomikos dalį (15%), kaip ir apdirbamojo gamyba (19%).

2020 m. Rumunijos prekių eksportas siekė 62 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 74% Rumunijos prekių eksporto (į Vokietiją – 23%, į Italiją – 11%, į Prancūziją – 7%), o iš ES nepriklausančių šalių 3% eksporto vertės tenka Turkijai, 2% – JK, ir 2% – JAV.

2020 m. Rumunijos importas siekė 81 mlrd. EUR ir 74% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 21%, iš Italijos – 9%, iš Vengrijos – 7%), o iš ES nepriklausančių šalių – 6% importo atvežama iš Kinijos, 4% – iš Turkijos, 2% – iš Rusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Rumunijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Rumunijos pagrindiniai rodikliai 2019-2021 m.

	2019		2020		2021	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.4 %	31	0.4 %	30	0.5 %	28
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.4 %	31	0.4 %	33	0.5 %	30
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0.3 %	28	0.4 %	25	0.4 %	25
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0.3 %	29	0.3 %	30	0.4 %	27
Paslaugos						
	2019	2020	2021			
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0.2 %	33	0.2 %	35	0.4 %	29
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0.6 %	30	0.4 %	33	0.5 %	36

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

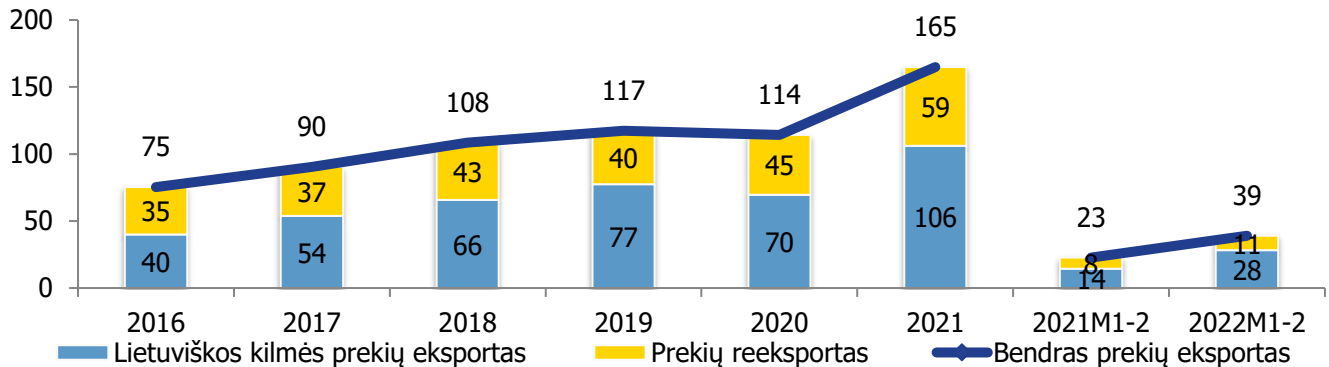
III. Prekyba prekėmis

2021 m. Rumunija buvo 28-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 0.5% (165 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 64% Lietuvos prekių eksporto į Rumuniją 2021 m. sudarė lietuviškos

kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (36%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2020 m. Lietuvos prekių eksportas į Rumuniją padidėjo 44%, daugiausiai dėl baldų ir trąšų eksporto didėjimo. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Rumuniją palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu didėjo 72% arba 16 mln. EUR.

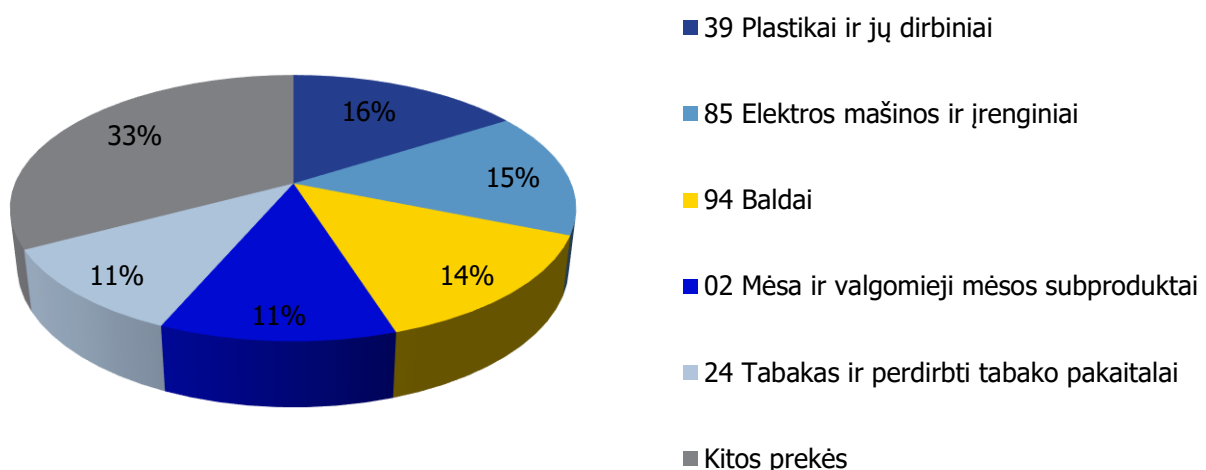
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Rumuniją, 2016-2022 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Rumunija 2021 m. buvo 30-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 0.5% (106 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Rumuniją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 16% arba 17 mln. EUR (23-a didžiausia eksporto rinka), elektros mašinos ir įrenginiai – 15% arba 16 mln. EUR (15-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 14% arba 15 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka), mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai – 11% arba 12 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), tabakas – 11% arba 11 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2020 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Rumuniją padidėjo 52% arba 36 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė baldai, tabakas, elektros mašinos ir įrenginiai. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Rumuniją palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu didėjo 95% arba 14 mln. EUR.

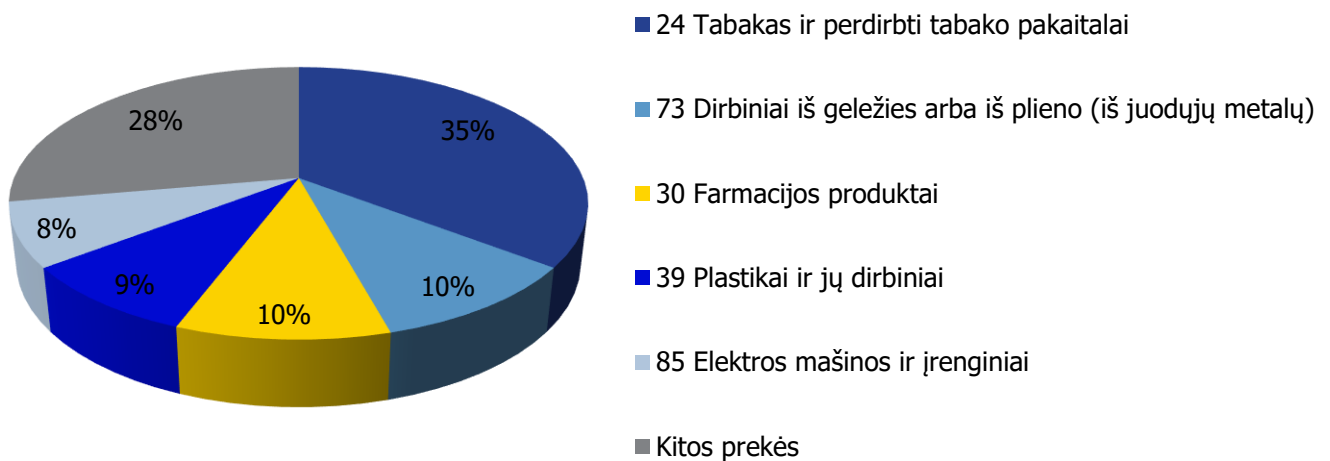
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Rumuniją struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2021 m. Rumunija buvo 27-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0.4% (143 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Rumunijos 2021 m. daugiausia importuota tabako – 35% arba 50 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), dirbinių iš geležies arba iš plieno (iš juodųjų metalų) – 10% arba 15 mln. EUR (15-a didžiausia importo rinka), farmacijos produktų – 10% arba 14 mln. EUR (17-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 8.8% arba 13 mln. EUR (25-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2020 m. prekių importas iš Rumunijos padidėjo 72%.

3 pav. Lietuvos importo iš Rumunijos struktūra 2021 m.

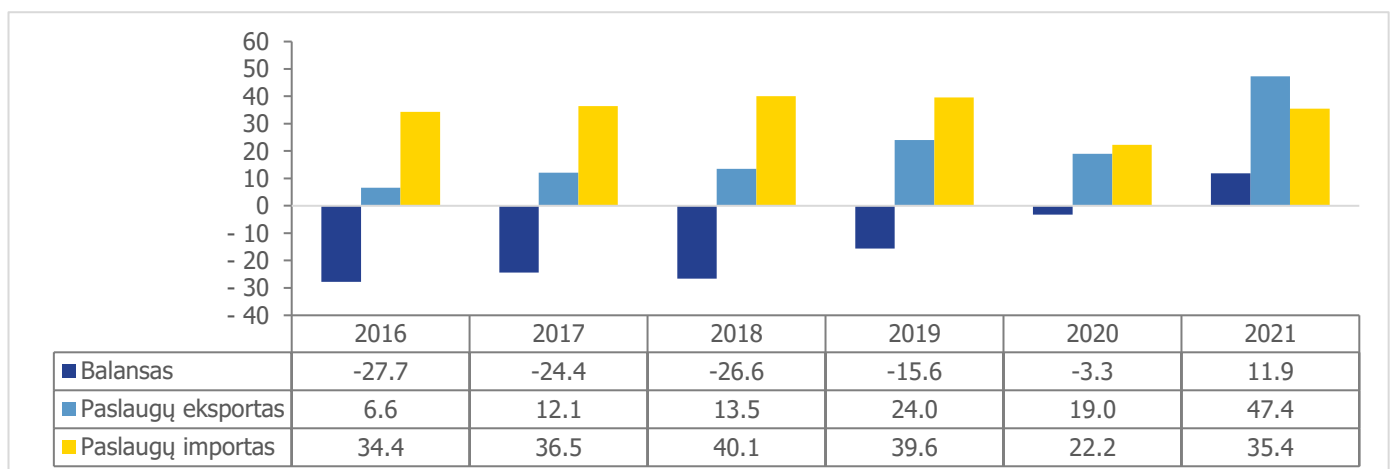

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2021 m. Rumunija buvo 29-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 0.4% (47 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Rumunijos siekė 35 mln. EUR, tai sudarė 0.5% viso Lietuvos paslaugų importo 2021 m., o Rumunija buvo 36-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

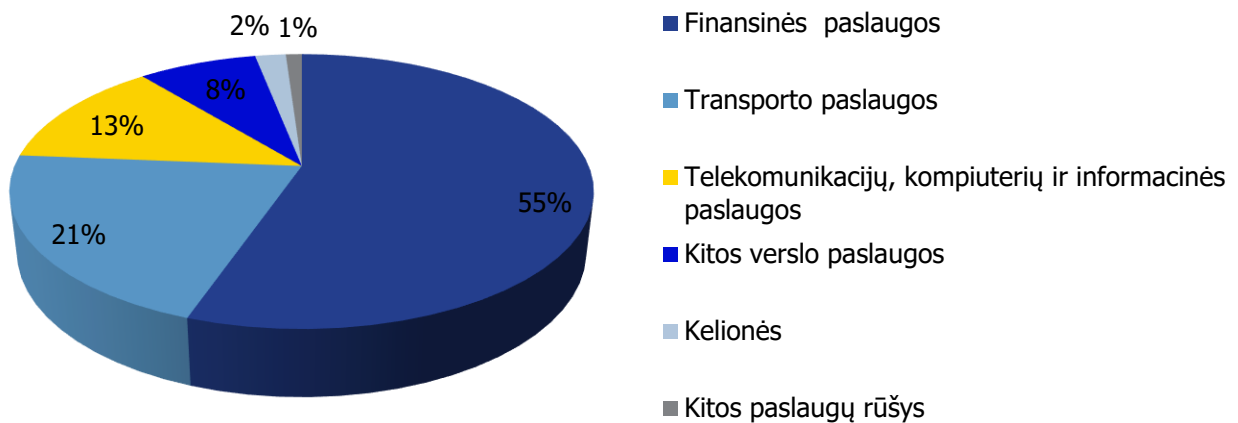
4 pav. Lietuvos ir Rumunijos užsienio prekyba (paslaugos) 2016-2021 mln.EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Lietuvos į Rumuniją daugiausia buvo eksportuota finansinių paslaugų – 55% arba 26 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), transporto paslaugų – 21% arba 9.93 mln. EUR (35-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 13% arba 6 mln. EUR (26-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 7.9% arba 3.7 mln. EUR (36-a eksporto rinka), kelionių – 2% arba 1 tūkst. EUR (36-a eksporto rinka). Per 2021 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Rumunijos rinką padidėjo 150% iki 47 mln. EUR.

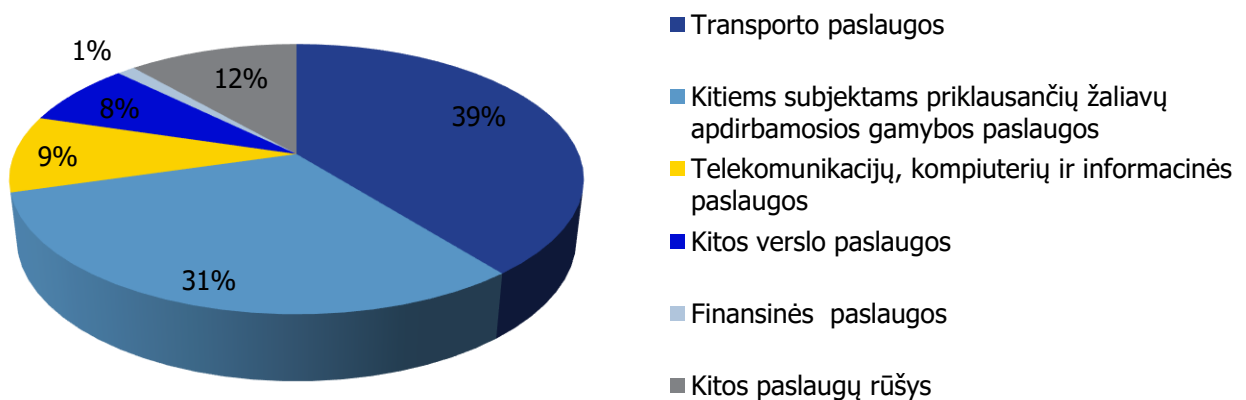
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Rumuniją struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Rumunijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 39% arba 14 mln. EUR (38-a importo tiekėja), kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų – 31% arba 11 mln. EUR (9-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 9.2% arba 3.3 mln. EUR (28-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 7.7% arba 2.7 mln. EUR (36-a importo tiekėja), finansinių paslaugų – 1.2% arba 430 tūkst. EUR (36-a importo tiekėja). Per 2021 m. paslaugų importo vertė iš Rumunijos išaugo 59% iki 35 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Rumunijos struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1981 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Rumunijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Rumuniją yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai ir drabužiai, mašinos ir įrenginiai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Rumuniją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 981
Maisto produktų gamyba	228
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	209
Tekstilės gaminių gamyba	203
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	182
Drabužių siuvimas (gamyba)	138
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	109
Pagrindinių metalų gamyba	102
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	94
Kita gamyba	91
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	90
Kitos	535

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

